

## WET TRANSPARANTIE MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES LASTENVERZWARING VOOR GOEDE DOELEN?

*In november 2020 is het wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisatie (WTMO) ingediend. Alle stichtingen en andere maatschappelijke organisaties moeten volgens dit voorstel donatiegegevens gaan bijhouden. Overheidsinstanties kunnen hierom gaan vragen en dan moeten die gegevens snel aangeleverd worden.*

### Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

Het doel van de wet is onder meer om meer inzicht te verkrijgen in de financiering van maatschappelijke organisaties. Het kabinet wil voorkomen dat donaties aan maatschappelijke organisaties gepaard gaan met onwenselijke beïnvloeding (door de donateurs). Op basis van het wetsvoorstel zijn maatschappelijke organisaties verplicht om diverse informatie te verstrekken over hun ontvangen donaties indien daarom wordt verzocht.

### Uitbreiding tot alle donaties

In de recentste versie van het wetsvoorstel vallen alle inkomende donaties onder het wetsvoorstel.<sup>1</sup> De reikwijdte van het wetsvoorstel is daarmee fors uitgebreid aangezien in eerdere voorstellen enkel donaties van buiten de EU onder het wetsvoorstel zouden vallen. Er geldt géén minimumgrens, hoewel voor substantiële donaties extra informatie verstrekt moet worden. Giften in natura vallen eveneens onder het wetsvoorstel.

### De te verstrekken donatiegegevens

Op basis van het wetsvoorstel zijn maatschappelijke organisaties verplicht inzicht te verschaffen in (geografische) herkomst, doel en omvang van een of meer donaties. Deze 'donatiegegevens' moeten gedurende zeven jaar bewaard worden. Volgens de toelichting op het wetsvoorstel gaat het om gegevens die al aanwezig zijn in de interne administratie<sup>2</sup>. Wij denken dat het dus vooral zal gaan om

bankafschriften, grootboeken, (periodieke) schenkingsovereenkomsten etc. Indien er sprake is van een 'substantiële donatie' kan tevens worden verzocht om persoonsgegevens (naam en woonplaats) van de donateur.

### Overheidsinstanties

Naast de burgemeester komen de bevoegdheden uit het wetsvoorstel toe aan specifieke overheidsinstanties, waaronder de Belastingdienst "voor de uitoefening van zijn taken".

Wij zien niet in waarom de Belastingdienst dit nodig heeft. Op basis van (andere) wetgeving kan de Belastingdienst deze informatie al opvragen, althans als het voor de belastingheffing van belang is. Als een belastingplichtige het niet eens is met het verzoek om informatie - omdat het fiscaal niet relevant zou zijn - kan dit uiteindelijk bij de rechter worden aangevochten. Het lijkt erop dat de Belastingdienst dit systeem van fiscale rechtsbescherming nu kan omzeilen.

### Aanlevering informatie aan overheidsinstanties binnen 10 werkdagen

De burgemeester, de Belastingdienst en andere instanties, kunnen op basis van het nieuwe wetsvoorstel eisen dat een maatschappelijke organisatie de donatiegegevens binnen tien werkdagen aanlevert. Als wij het goed zien, kan de organisatie daartegen niet in verweer: zij móet de donatiegegevens binnen 10 werkdagen aanleveren

<sup>1</sup> Kamerstukken II, 2022-23, 35 646, nr.7

<sup>2</sup> Kamerstukken II, 2020-21, 35 646, nr.3

op straffe van een o.a. een boete of een bestuursverbod. Niet valt in te zien waarom een belastinginspecteur deze rechten zou moeten krijgen. Die kan donatiegegevens via de reguliere weg opvragen, binnen een reële termijn, bijv. 3 of 6 weken, mits dit van belang kan zijn voor de belastingheffing. De Minister laat iedere vorm van toelichting op dit punt achterwege.

### **Tussenpersonen**

Indien een in Nederland gevestigde tussenpersoon, geormerkte giften ontvangt met de opdracht deze door te geven aan een maatschappelijke organisatie, is deze tussenpersoon verplicht om de naam en herkomst van de opdrachtgever te verstrekken aan de maatschappelijke organisatie. Het is niet duidelijk of ook fondsenwervende organisaties die op basis van eigen beleid donaties werven en uitkeren aan maatschappelijke organisaties ook onder deze definitie vallen. Dit lijkt ons uiteraard niet de bedoeling, maar ook op dit punt ontbreekt nadere toelichting.

### **Tot slot**

Ondanks de goede bedoelingen, vinden wij dat sprake is van een ondoordacht wetsvoorstel, zeker sinds de aangekondigde uitbreiding.

Wie weet wat er moet gaan gebeuren als het wetsvoorstel doorgang vindt? Moet een hulporganisatie dan per ingezameld voedselpakket herkomst, doel en omvang gaan bijhouden? Of gaat het in de praktijk enkel om bankafschriften? Worden de bevoegdheden van bijvoorbeeld de Belastingdienst nu uitgebreid? Terwijl de rechtsbescherming van onder andere goede doelen wordt beperkt? Al met al een dreigt een ongewenste administratieve lastenverzwaring voor goede doelen, die reeds door de bomen het bos niet meer zien.

Indien u vragen heeft over het wetsvoorstel of anderszins, neem dan contact met ons op.



**WILBERT VAN VLIET**

+31 (0)6 12 22 66 34

[w.vanvliet@hvkstevens.com](mailto:w.vanvliet@hvkstevens.com)



**REMCO KEIJ**

+31 (0)6 10 29 69 87

[r.keij@hvkstevens.com](mailto:r.keij@hvkstevens.com)